

Management samenvatting

'Inkomens medisch specialisten en huisartsen in Europa'

Hoe verhouden de inkomens van Nederlandse medisch specialisten en huisartsen zich tot die van hun Europese collega's?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een onderzoek uitgevoerd. Dit rapport geeft een overzicht van de resultaten van deze Europese inkomensvergelijking.

De gepresenteerde data zijn verzameld met behulp van een schriftelijke enquête onder contactpersonen van met name ministeries en artsensorganisaties. Van de volgende landen zijn gegevens beschikbaar: België, Denemarken, Duitsland, Engeland, Finland, Frankrijk, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Spanje, Tsjechië en Zweden.

De verzamelde gegevens geven een goede indicatie van de inkomens in de verschillende Europese landen. Wel moet worden opgemerkt dat de inkomenssituatie van specialisten en huisartsen in veel landen niet even transparant is. Door onder andere verschillen in bekostiging van artsen, definitieverschillen en in enkele gevallen de onvolledigheid van de verkregen data, is de betrouwbaarheid, validiteit en vergelijkbaarheid van de data niet optimaal. De data dienen daarom met inachtneming van de voorgaande opmerkingen te worden bezien.

Huisartsen

De werkvorm van huisartsen varieert per land. Huisartsen werken ofwel in loondienst, ofwel als vrijgevestigd huisarts. Deze vormen komen in veel landen naast elkaar voor. In een aantal landen is het mogelijk om naast werken in loondienst inkomsten te genereren door het aanbieden van fee-for-service diensten.

Het gemiddeld bruto jaarinkomen en de werklast van huisartsen worden in tabel 3 gepresenteerd. De landen zijn gerangschikt naar inkomen (van hoog naar laag). Voor Duitsland, Portugal en Finland zijn voor verschillende categorieën huisartsen inkomensgegevens beschikbaar. Voor de twee eerstgenoemde landen verschillen de bedragen sterk per categorie. Daarom worden voor Duitsland en Portugal het laagst en hoogst gemiddeld inkomen vermeld. In paragraaf 3.3 worden de verschillende categorieën toegelicht.

Tabel 3 Gemiddelde bruto jaarinkomens (in €, 2002, gecorrigeerd voor 'comparative price levels') en werklast huisartsen

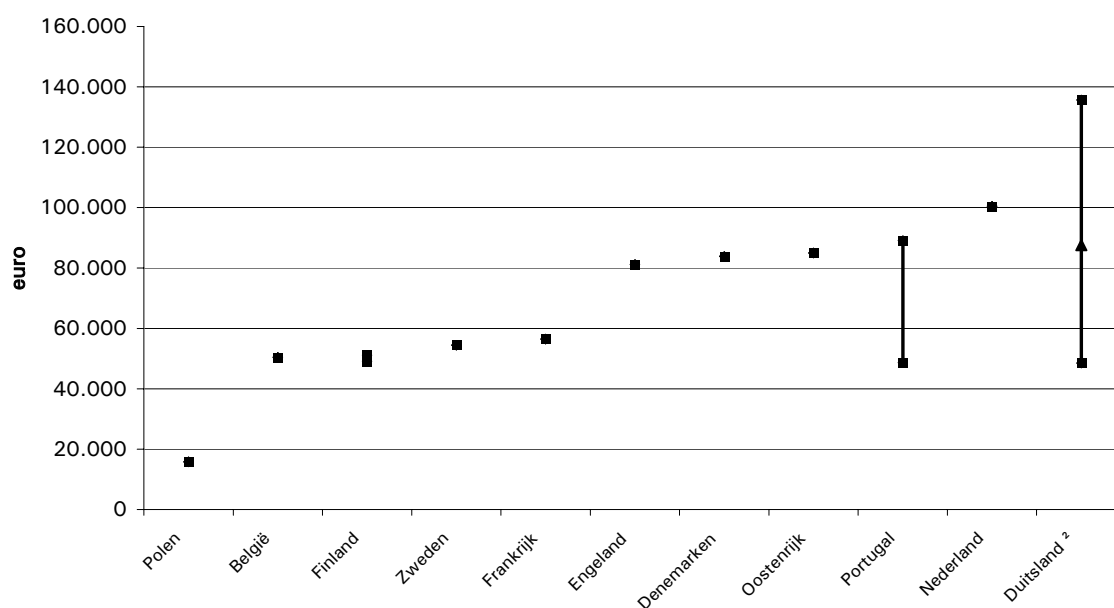
Land	Gemiddeld bruto jaarinkomen	Geïndexeerd inkomen, NL = 100	Gem. werklast voltijdwerker in uren per week	Gem. werklast voltijdwerker in uren per jaar
Duitsland	49.000 – 136.000	48 - 135	n.b.	2.748
Nederland	90.000 - 100.000 ¹	100	47	2.162
Portugal	49.000 – 89.000	48 - 89	35 - 42	1.645 – 1.974
Oostenrijk	85.000	85	50 - 60	2.220 – 2.300
Denemarken	84.000	83	n.b.	n.b.
Engeland	81.000	81	n.b.	n.b.
Frankrijk	56.000	56	58	n.b.
Zweden	54.000	54	40	1.840
Finland	50.000	50	45	2.025 – 2.070
België	50.000	50	60	3.024
Polen	16.000	16	45	n.b.

¹ € 90.000 inkomen + € 10.000 ANW (+ € 90.000 praktijkkosten)

De rangorde van landen in tabel 3 komt in grote mate overeen met de rangorde in het onderzoek van Delnoij¹ op basis van gegevens over 1990.

De gemiddelde bruto jaarinkomens worden in figuur 2 grafisch weergegeven.

Figuur 2 Gemiddelde bruto jaarinkomens huisartsen, 2002, in €, gecorrigeerd voor 'comparative price levels'¹

Voetnoten:

¹ Data zijn gecorrigeerd voor prijsniveau in het betreffende land ten opzichte van het EU-gemiddelde. Zie voor de definitie van 'comparative price levels' (CPL) en een nadere toelichting bijlage 1 Methodologie.

² Het inkomen van een huisarts in Duitsland bij een gemiddelde praktijkgrootte (€ 88.000) is aangeduid met het volgende teken: ▲.

Uit tabel 3 en figuur 2 blijkt dat er grote verschillen in inkomen en werklust bestaan tussen de landen die in deze studie opgenomen zijn. Het gemiddeld inkomen varieert van € 16.000 tot € 136.000. In Duitsland en Nederland verdienen huisartsen het meest, gevolgd door huisartsen in Portugal en Oostenrijk. Evenals bij de specialisten is Polen de hekkensluiter. Opgemerkt moet worden dat het cijfer voor Frankrijk exclusief pensioenkosten is.

Net als voor de medisch specialisten geldt ook voor de huisartsen dat het inkomen niet evenredig toeneemt met de werklust. Zo wordt in België gemiddeld langer gewerkt dan in Oostenrijk, terwijl het jaarlijks bruto inkomen in Oostenrijk € 35.000 hoger ligt. De werklust van een Nederlandse huisarts is gemiddeld.

Ook voor het inkomen van huisartsen geldt dat de vergelijking met de 'compensation per employee' grote verschillen tussen landen vertoont. In Nederland verdient een huisarts gemiddeld 2,9 maal zoveel als de 'compensation per employee', terwijl dit in België maar 1,2 maal zoveel

¹ 'Physician payment systems and cost control', Utrecht: NIVEL, 1994.

is. Globaal geldt dat in landen waar huisartsen een relatief hoog bruto jaarinkomen hebben, ook het inkomen ten opzichte van de 'compensation per employee' relatief hoog ligt. In tabel 4 wordt de factor per land weergegeven.

Tabel 4 Gemiddeld bruto jaarinkomen van een huisarts als factor van de 'compensation per employee'

Land	Ratio
Duitsland	1,4 – 4,0
Portugal	2,0 – 3,7
Nederland	2,9
Denemarken	2,8
Engeland	2,6
Oostenrijk	2,5
Finland	1,7
Frankrijk	1,6
Zweden	1,6
België	1,2
Polen	1,0